

คู่มือปฏิบัติงาน

กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรฯ และกระบวนการเรียนรู้

ของ

นางนภวรรณ สุวรรณประสม

ศึกษานิเทศก์ วิทยาลัยนวัตกรรมการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 2

กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนรู้

ขอบข่ายงาน

ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนรู้ มีหน้าที่รับผิดชอบและปฏิบัติงาน ดังนี้

- ๑.๑ อำนวยการ ติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรในกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของภารกิจ
- ๑.๒ ส่งเสริมพัฒนา นิเทศ ติดตามการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้พัฒนาผู้เรียน
- ๑.๓ ส่งเสริม พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น (กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น)
- ๑.๔ พัฒนาครูให้มีทักษะในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร และพัฒนาตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑
- ๑.๕ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ พัฒนาเทคนิค วิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ และปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา
- ๑.๖ จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศของ กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนรู้
- ๑.๗ นิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ๑.๘ ส่งเสริม และพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ๑.๙ ส่งเสริม พัฒนา ขับเคลื่อนนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ (Active Learning)
- ๑.๑๐ บริหารจัดการโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (Project Manager) การพัฒนาศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับประถมศึกษา (PEER Center)
- ๑.๑๑ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล และประสานการดำเนินงานเครือข่ายสถานศึกษา บางเหรียญพัฒนา และเครือข่ายควนเนียง (ร.ร.บ้านควนเนียง, บ้านยางงาม และวัดคงคาวดี)
- ๑.๑๒ รับผิดชอบหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- ๑.๑๓ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

แนวคิด กระบวนการ ภาระงานในการทำงาน

ด้านนิเทศการศึกษา

ดำเนินการศึกษาคู่มือการนิเทศแนวใหม่ ซึ่งมีแนวคิดในการดำเนินการตามประเด็นดังนี้

1. ผู้นำการเปลี่ยนแปลง กล้าที่จะนำ กล้าที่จะพูดเป็นเสียงเดียวเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนกรอบความคิดให้ได้เช่น ทำให้ครูเปลี่ยนวิธีการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ นักเรียนเรียนด้วยความเข้าใจมากกว่าการจำ ซึ่งเครือข่ายศึกษานิเทศก์จะเป็นพลังสำคัญนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง
2. ชูธงทางความคิด ศึกษานิเทศก์ต้องนิเทศการศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจและให้ทุกคนมีส่วนร่วม โดยมีเป้าหมายที่คุณภาพผู้เรียน ครู และสถานศึกษา
3. พิชิตปัญหา โดยการเข้าสู่กระบวนการร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาที่สถานศึกษาและครูอย่างแท้จริง ให้ครูเกิดความรู้สึกว่าเป็นการช่วยเหลือมากกว่าการตรวจ ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ควรมีการยกย่องเชิดชูศึกษานิเทศก์ที่มีกระบวนการพิชิตปัญหาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การประเมินผล ที่สามารถสะท้อนผลลัพธ์ให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม
4. กล้าหาญท้าทาย งานของศึกษานิเทศก์เป็นงานที่ต้องอาศัยความท้าทายเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง เช่น การดำเนินงานโรงเรียนดีประจำตำบลให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ ๗-๗-๗ การร่วมมือกับสถานศึกษาในการผลักดันกิจกรรม/โครงการต่างๆ ให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายเชิงนโยบายให้ได้
5. ใช้ระบบที่เลี้ยง เพื่อให้กระบวนการนิเทศการศึกษามีความกลมกลืนกับครู อาจารย์ และสถานศึกษา
6. มีความเที่ยงตรงและมีเครือข่าย เพื่อให้การนิเทศการศึกษามีความน่าเชื่อถือ บริสุทธิ์ ยุติธรรม และสามารถนำไปสู่เป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองได้

๒. ด้านการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาและระบบประกันคุณภาพ

ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายสถานศึกษาที่รับผิดชอบ ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ และสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาศึกษา เอกสารแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย และระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอแนะแนวทางที่ชัดเจน และมีความเป็นไปได้ให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นระบบอย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยเสนอแนะแนวทาง ดังนี้ ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นกลไกในการควบคุม ตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาให้สร้างความเชื่อมั่นกับสังคม ชุมชน โดยจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงประกาศใช้ ทั้งนี้ สามารถเพิ่มเติมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความ ต้องการจำเป็นของสถานศึกษา

๓. ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
  ๔. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา
  ๕. ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา
  ๖. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดส่งสำนักงานเขตพื้นที่
  ๗. พัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตามคำแนะนำของ สพป.หรือ สพฐ
- เสนอแนะรูปแบบการประเมินแนวใหม่ ๔ ลักษณะ ดังนี้
๑. การประเมินแบบองค์รวม (holistic grading)
  ๒. การตัดสินโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (expert judgment)
  ๓. การประเมินโดยวิธีพิชญ์พิจารณา หรือการทบทวนโดยบุคคลระดับเดียวกัน (Peer review)
  ๔. การประเมินบนพื้นฐานของหลักฐาน (evidence-based assess)

๓. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด สพป.สงขลา เขต ๒ ตามหลักการ แนวทาง ดังนี้

๑. การพัฒนาครูผู้สอนต้องก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ตัวผู้เรียน
๒. การพัฒนาต้องเกิดจากความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษา
๓. การพัฒนาต้องมุ่งเน้นลักษณะ Site Based Development หรือ School Based Development (SBD)
๔. การพัฒนาต้องมีหลากหลายรูปแบบให้เลือกตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล
๕. การพัฒนาต้องสอดคล้องกับภารกิจและหน้าที่ที่ปฏิบัติของครูและบุคลากรทางการศึกษา
๖. การพัฒนาต้องสอดคล้องกับนโยบายและข้อกำหนดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๗. การพัฒนาต้องกระทำอย่างทั่วถึงและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ

๔. ด้านการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ

ดำเนินการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ โดยศึกษาแนวคิด และหลักการในการดำเนินการ ดังนี้

แนวคิดที่ ๑

๑. เรียนรู้อยู่เสมอ
๒. มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน
๓. เป็นคนที่บริหารเวลาได้ดี

๔. เป็นคนที่มีทัศนคติที่ดี
๕. กล้าที่จะเสี่ยง
๖. ยินดีและยอมรับการเปลี่ยนแปลง
๗. ทำตัวเองให้เป็นแบบอย่างที่ดี
๘. รู้จักการให้อภัย

แนวคิดที่ ๒

THINK → ANALYSIS → PLANNING → TRY → DO → DO AGAIN → KEEP ON DOING → SUCCESS

แนวคิดที่ ๓

- ☆ ไม่หยุดยั้งการพัฒนา
- ☆ คิดบวก มองโลกในแง่ดีเสมอ
- ☆ มุ่งเน้นความอดทน
- ☆ มีน้ำใจ ให้กับเพื่อนร่วมงาน
- ☆ ทุ่มเทกับการทำงาน
- ☆ พร้อมพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
- ☆ เก็บเกี่ยวประสบการณ์

๕. งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ดำเนินงานตามภารกิจอื่น ที่ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน
นอกเหนือจากงานที่รับผิดชอบ